

Καιρός να δούμε τις τράπεζες...

Το τραγικό γεγονός του θανάτου των 3 υπαλλήλων της Μαρφίν, έφερε στο προσκήνιο το εργασιακό καθεστώς στις τράπεζες, το οποίο πολλοί μέχρι τώρα φαντάζονταν ...ονειρώδες.

Η πραγματικότητα είναι πως οι εργαζόμενοι στις τράπεζες ζουν σε καθεστώς εργασιακού μεσαιώνα (όπως άλλωστε και η συντριπτική πλειοψηφία της εργατικής τάξης) και αυτό αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στα εξής:

Η συλλογική σύμβαση, που αφορά περίπου 70,000 εργαζόμενους, παραβιάζεται είτε άμεσα είτε με τη μέθοδο του «σαλαμιού», καθώς οι τράπεζες πρωτοστατούν στο παιχνίδι της ελεύθερης αγοράς. Το ωράριο δεν τηρείται σχεδόν ποτέ, ενώ οι αυξήσεις κυμαίνονταν μέχρι σήμερα στο 1,5 ευρώ τη μέρα.

Η σκληρή στοχοθεσία που εφαρμοζόταν στις ιδιωτικές τράπεζες, έχει εφαρμοστεί πλέον με την ίδια σκληρότητα και στις λεγόμενες "πρώην κρατικές" και έχει συνδεθεί πλέον με τα bonus, τα οποία ουσιαστικά για τη μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων κυμαίνονται σε 400 ευρώ το χρόνο.

Οι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν πάση θυσία είναι το μαστίγιο, ενώ τα bonus είναι το καρότο, με τελική επιδίωξη τη σύνδεση της εργασίας με την ατομική διαπραγμάτευση της αμοιβής, κάτι που ήδη συμβαίνει σε πολλές από τις ελληνικές τράπεζες ακολουθώντας πιστά το νεοφιλελεύθερο μοντέλο σε Ευρώπη και Αμερική. Έτσι, η δουλειά στην τράπεζα κατέληξε στο "ο θάνατός σου η ζωή μου" με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Το νόμο της ζούγκλας στις τράπεζες επισφράγισε και η καθιέρωση του θεσμού της υπενοικίασης εργαζομένων. Ο θεσμός αυτός αξιοποιήθηκε σε 2 επίπεδα. Πρώτον, καθώς πρόκειται για εργαζόμενους μη συνδικαλισμένους, χρησιμοποιούνται άθελά τους και υπό το φόβο της απόλυσης ως απεργοσπαστικός μηχανισμός.

Δεύτερον και κυριότερο, ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός τους οδηγεί στο πέρασμα από τη μόνιμη εργασία στην πλήρως ελαστική. Ο αριθμός σήμερα των ενοικιαζόμενων εργαζομένων στις τράπεζες είναι μεγάλος, αλλά ακαθόριστος. Με

μία πρόχειρη εκτίμηση ξεπερνάει και τις 8.000, ενώ στην Εθνική μόνο ανέρχεται περίπου στους 1500, με 12 εταιρείες να νοικιάζουν προσωπικό. Τελευταίο, αλλά και πιο σημαντικό, είναι ότι ο συνδικαλισμός στις τράπεζες είτε είναι είτε αγγίζει τα όρια του εργοδοτικού συνδικαλισμού.

Η αποδοχή των στόχων των τραπεζών και των bonus, η αποδοχή της κερδοφορίας των τραπεζών και της ανάπτυξής τους εις βάρος της κοινωνίας και κυρίως η συνεργασία με τις εκάστοτε κυβερνήσεις που εξυπηρετούν τα συμφέροντα του κεφαλαίου με τους αντεργατικούς νόμους που επιβάλλουν, είναι μερικά γεγονότα που αποδεικνύουν ότι η πλειοψηφία των συνδικαλιστών στις τράπεζες δεν είναι παρά το δεκανίκι του κεφαλαίου. Τα εκάστοτε προνόμια των συνδικαλιστών είναι όχι μόνο σκανδαλώδη, αλλά τους καθιστούν ουσιαστικά μη εργαζόμενους, επαγγελματίες κομματάρχες.

Τα στοιχεία και μόνο δείχνουν ότι οι τράπεζες αποτελούν τον κινητήριο μοχλό του ελληνικού καπιταλισμού. Σύμφωνα με σχετικές έρευνες προ κρίσης, το καθαρό κέρδος που παρήγαγε το χρόνο ένας τραπεζοϋπάλληλος ανερχόταν κατά μέσο όρο σε 220.000 ευρώ. Τα καθαρά κέρδη των τραπεζών την τελευταία δεκαετία ήταν συνεχώς αυξανόμενα (μόνο η Εθνική πέρασε από 386 εκ. ευρώ το 2004 σε 1,673 δις ευρώ το 2008).

Όλα αυτά βγαλμένα από το αίμα της κοινωνίας και ιδίως των ίδιων των εργαζομένων στις τράπεζες.

...απαλλοτριωμένες από (και για) την κοινωνία

Σήμερα, με την αντεργατική λαίλαπα κυβέρνησης-ΕΕ-ΔΝΤ, είναι ζήτημα χρόνου το πότε θα καταργηθούν επιδόματα και θα μειωθούν οι μισθοί και στις τράπεζες, αλλά κυρίως, με την κατάργηση της σύμβασης που ήδη είχε απαξιώσει η ΟΤΟΕ οδηγώντας την ομαλά στον ΟΜΕΔ, το ελεύθερο των απολύσεων ίπταται πάνω από τα κεφάλια μας, και ειδικά σε όσες τράπεζες είναι υποτίθεται "προβληματικές". Ήδη οι πρώτες απολύσεις έχουν γίνει από την αρχή της κρίσης και στην Ελλάδα, αν και πέρασαν στα μουγκά, με πιο πρόσφατες τις απολύσεις 100 εργαζομένων από την Eurobank καρτών. Μπροστά σε αυτή την κατάσταση, η πρόταση για κρατικοποίηση των τραπεζών όχι μόνο δε διασφαλίζει τους εργαζόμενους αλλά ουσιαστικά κρατικοποιεί τα χρέη του κεφαλαίου. Την ίδια ώρα που προ κρίσης οι τράπεζες έπαιρναν κρατική βοήθεια 28 δις, η κοινωνία στέναζε από την υπερχρέωση και τη διάλυση της παιδείας και της υγείας, ενώ σήμερα που οι εργαζόμενοι καλούνται να θυσιάσουν πλέον το μισθό και τελικά τη ζωή τους, οι τράπεζες λαμβάνουν άλλα 30 δις ευρώ από το πακέτο "στήριξης"...

Θα συνειδητοποιήσουν οι τραπεζοϋπάλληλοι τη δύναμη που κατέχουν στα χέρια τους, για να τη χρησιμοποιήσουν προς όφελος όλων των εργαζομένων; Αυτό είναι ένα στοίχημα που πρέπει να κερδηθεί, καθώς το αδιέξοδο στο οποίο έχει οδηγήσει ο ξεπουλημένος συνδικαλισμός, δεν μπορεί να ξεπεραστεί παρά μόνο από την από τα κάτω οργάνωση όλων των εργαζομένων (ανεξαρτήτως εργασιακής σχέσης) και από έναν άνευ προηγουμένου αγώνα διάρκειας που θα κλείσει πραγματικά τις «στρόφιγγες». Ένας τέτοιος αγώνας μπορεί να είναι μέρος ενός ταξικού πανεργατικού και πανκοινωνικού αγώνα που θα φέρει και την εργατική αυτοδιαχείριση στις τράπεζες μέχρι και την πλήρη απαλλοτρίωσή τους για τις ανάγκες της κοινωνίας.

Δήμητρα Κωσταγιώργου
Εργαζόμενη σε τράπεζα

